

обсяг обов'язкових і вибіркового навчальних дисциплін, послідовність їх вивчення, конкретні форми проведення навчальних занять і їхній обсяг, графік навчального процесу, форми проведення поточного та підсумкового контролю;

– **особистісний потенціал здобувача** – сукупність його здібностей – пізнавальних, творчих, комунікативних, дослідницьких. Процес виявлення, реалізації та розвитку цих здібностей відбувається під час освітнього руху здобувачів за індивідуальними траєкторіями навчання.

1.3. Вибіркові навчальні дисципліни визначає Університет (випускові кафедри факультетів (інститутів)) (якщо інше не передбачено стандартами вищої освіти зі спеціальності) залежно від специфіки фахової підготовки та пропонує студентам для реалізації освітніх і кваліфікаційних потреб, посилення їхньої конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці тощо.

1.4. Вільний вибір навчальних дисциплін студент здійснює в обсязі, що становить не менше як 25 % від загального обсягу кредитів ЄКТС, передбачених для обраного ступеня вищої освіти.

Для освітньо-професійної програми підготовки бакалавра (3 роки 10 місяців навчання) – не менше як 60 кредитів, для освітньо-професійних програм магістратури медичних спеціальностей (5 років навчання) – 90 кредитів. Для освітньо-професійної програми підготовки магістра (1 рік 4 місяці навчання) – не менше як 23 кредити (при загальному обсязі освітньої програми 90 кредитів) або 30 кредитів (при загальному обсязі освітньої програми 120 кредитів із терміном навчання 1 рік 10 місяців).

1.5. Для вибору дисциплін із іншої освітньої програми або які викладаються на іншому факультеті (інституті), але на тому ж рівні вищої освіти, отримання окремого погодження не вимагається (окрім випадків, коли вивчення дисциплін передбачає опанування дисциплін-передумов).

1.6. Варіативний складник навчального плану реалізує ідею індивідуального вибору, що дає студентові змогу:

- побудувати індивідуальну траєкторію навчання;
- ознайомитися з сучасним рівнем наукових досліджень у відповідній галузі знань;
- поглибити професійну підготовку в межах обраної спеціальності й освітньо-професійної програми;
- здобути додаткові результати навчання в межах формування загальних та/або фахових компетентностей.

1.7. Окрім вибору навчальних дисциплін у межах вибіркового складника відповідного навчального плану, студент може формувати свою індивідуальну освітню траєкторію в межах нормативного складника через:

- обрання в дисципліні «Фізичне виховання» секції за видом спорту;
- обрання мови (англійська, німецька, французька) в дисципліні «Іноземна мова за професійним спрямуванням»;
- обрання сертифікатних курсів, про які заявлено в Університеті;

- обрання місця проходження практики;
- обрання теми випускної кваліфікаційної роботи (проєкту) та наукового керівника.

1.8. Результати вибору зазначають в індивідуальному навчальному плані студента та є обов'язковими для вивчення.

2. Порядок реалізації права вільного вибору студентами навчальних дисциплін

2.1. Заходи з організації вивчення вибіркового навчального дисциплін здійснюються у навчальному році, що передуює навчальному року, в якому заплановане вивчення цих дисциплін, і до початку поточного навчального року.

2.2. Інформування здобувачів вищої освіти про вибіркові дисципліни та їх зміст відбувається через створення Каталогу вибіркового дисциплін, який навчальний відділ оприлюднює на сайті Університету до 01 лютого поточного навчального року – для студентів бакалаврату та до 1 липня – для студентів магістратури.

Каталог містить опис вибіркового дисциплін усіх освітньо-професійних програм.

2.3. Для формування Каталогу вибіркового дисциплін Університету:

- кафедри до 1 листопада поточного навчального року подають на розгляд вченої ради факультету (інституту) схвалений на їх засіданні перелік вибіркового курсів із описами. (*Додаток А. Зразок опису навчальних дисциплін*).

Перелік вибіркового навчального дисциплін формується окремо за кожною освітньо-професійною програмою та рівнем вищої освіти.

Обсяги та зміст дисциплін, які спрямовані на розширення та поглиблення спеціальних (фахових, предметних) компетентностей, мають враховувати структурно-логічну схему вивчення обов'язкових дисциплін, кількість кредитів і форм контролю в семестрі, визначених навчальним планом для вибіркового частини конкретної освітньо-професійної програми.

Кількість пропонованих вибіркового дисциплін і їхня різноманітність повинна бути достатньо великою і не дублювати одна одну. До переліку вибіркового навчального дисциплін відповідної освітньо-професійної програми не можна пропонувати дисципліни, що аналогічні за змістом із обов'язковими навчальними дисциплінами;

- розпорядженням декана (директора) факультету (інституту) створюється комісія з членів науково-методичної комісії факультету (інституту), яка здійснює перевірку наявного методичного (силабуси навчального дисциплін) і кадрового забезпечення для читання вибіркового дисциплін;

- до 15 грудня поточного навчального року перелік вибіркового навчального дисциплін на наступний навчальний рік затверджує вчена рада факультету (інституту);

- затверджені переліки вибіркового дисциплін, які пропонує факультет (інститут), до 1 січня заступник декана (директора) з навчальної роботи або інша уповноважена особа розміщує на сайті факультету (інституту) для можливості ознайомлення студентами Університету й одночасно надсилає у навчальний відділ для формування Каталогу вибіркового дисциплін Університету;

– навчальний відділ формує Каталог вибірових дисциплін Університету й оприлюднює його на університетському сайті, а також реалізує можливість кожним студентом вибору вибірових дисциплін у системі «ПС-Журнал успішності-Web», яка синхронізована з Каталогом вибірових дисциплін.

2.4. Каталог вибірових дисциплін щорічно переглядається та оновлюється відповідно до сучасних вимог й у терміни, вказані у п. 2.2.

2.5. Студенти реалізують своє право вибору навчальних дисциплін на початку весняного семестру, зазвичай у лютому–березні, який передує навчальному року, в якому передбачене їх вивчення. Для студентів, які навчаються за освітньо-професійними програмами, де вільний вибір заплановано у першому навчальному році, вибір організується упродовж перших двох тижнів навчання.

2.6. Викладання вибірових дисциплін можуть здійснювати всі кафедри Університету за умови наявності відповідного кадрового, наукового, навчально-методичного й інформаційного забезпечення.

За зміст і реалізацію вибірової навчальної дисципліни в освітньому процесі відповідальний завідувач кафедри, за якою закріплено викладання відповідної навчальної дисципліни.

3. Повідомлення про реєстрацію студентів на вивчення вибіркового навчальних дисциплін

3.1. Деканат факультету (інституту) ознайомлює студентів із порядком, термінами й особливостями формування індивідуальної траєкторії (вибору навчальних дисциплін) і процедурою формування спеціалізованих груп для їх вивчення.

3.2. Для формування контингенту студентів для вивчення вибіркового дисциплін кафедри ознайомлюють студентів із переліком вибіркового дисциплін, викладання яких вони забезпечують, описами цих дисциплін (відповідно до заявленого раніше зразка), сприяють студентам в одержанні, в повному обсязі, інформації про вибіркового дисципліну.

Для забезпечення принципу конкурентності при виборі здобувачами вищої освіти вибіркового дисциплін науково-педагогічні працівники кафедри у вільний від аудиторних занять час проводять відповідні презентаційні заходи (читають оглядові лекції, готують інформаційні матеріали, що можуть бути розміщені на сайті Університету, сторінці факультету (інституту), кафедри тощо).

3.3. Інформування студентів про дисципліни, запропоновані для вибору, має відбуватися:

- для першого (бакалаврського) рівня – лютий–березень поточного навчального року – на наступний навчальний рік.

- для студентів, які зараховані на базі молодшого спеціаліста, вивчення таких дисциплін заплановане з першого року навчання – перший тиждень після зарахування;

- для другого (магістерського) рівня – березень–квітень останнього навчального року на бакалавраті та перший тиждень після зарахування;

- здобувачі вищої освіти, які поновилися на навчання або переведені з інших закладів вищої освіти, мають право визначитися з вибіркового дисциплінами, з урахуванням наявності вільних місць у спеціалізованих групах, які вивчають відповідну дисципліну, упродовж першого робочого тижня після зарахування.

3.4. Здобувач обирає дисципліни в обсязі, що зазначений у навчальному плані, для варіативного складника для конкретного семестру. При цьому здобувач має право обирати навчальні дисципліни, що запропоновані для інших освітньо-професійних програм і рівнів, або певну сертифікатну програму, яка реалізується в Університеті.

Обираючи вибіркового дисципліни, здобувач повинен враховувати кількість набраних кредитів за нормативними дисциплінами, а решту реалізувати за рахунок варіативного складника, враховуючи, що річний обсяг кредитів – 60.

3.5. Вибіркові навчальні дисципліни можна вивчати і в Університеті, де навчається студент, і в інших закладах вищої освіти (зокрема, закордонних), відповідно до реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти.

4. Алгоритм запису на вивчення вибіркового навчальних дисциплін

4.1. Вибір і подальший запис у спеціалізовані групи для вивчення дисциплін із Каталогу студентами першого (**бакалаврського**) рівня здійснюється упродовж квітня (обрані дисципліни вивчатимуть у наступному навчальному році) та складається з таких етапів:

– упродовж **квітня** студенти денної та заочної форм навчання здійснюють вибір дисциплін у системі «ПС-Журнал успішності-Web».

Тривалість етапу – не менше як два тижні. Упродовж цього часу студенти мають право коригувати свій вибір навчальних дисциплін.

Для здійснення вибору студентові потрібно:

– увійти на сторінку Каталогу вибіркових дисциплін на сайті Університету;
– перейти до системи «ПС-Журнал успішності-Web» за посиланням, вказаним у Каталозі (або обрати серед пропонованих дисциплін назву бажаної, перейти на її опис, який також містить посилання до системи «ПС-Журнал успішності-Web»);

– увійти у систему «ПС-Журнал успішності-Web», використовуючи своє прізвище як ім'я користувача та номер індивідуального навчального плану як пароль;

– увійшовши до системи, студент отримає повідомлення такого змісту:

Увага! В період з 14.02.2019 по 21.02.2019 23:59:55 відбувається електронне голосування з вибіркових дисциплін.

[Перейти до вибіркових дисциплін](#)

– перейшовши до переліку вибіркових дисциплін, студент здійснює вибір, який система зберігає;

– упродовж усього періоду активності повідомлення з термінами електронного голосування студент необмежено може переобирати (змінювати перелік) дисципліни, які бажає вивчати.

4.3. Упродовж **травня** навчальний відділ й адміністратор системи «ПС-Журнал успішності-Web» здійснює опрацювання результатів електронного голосування (вибору студентами дисциплін) і формування спеціалізованих груп для їх вивчення.

Формування спеціалізованих груп виконується, враховуючи встановлену мінімальну чисельність студентів у групі (за першим (бакалаврським) рівнем – не менше як 15 осіб, за другим (магістерським) – не менше як 7 осіб). Чисельність груп для вивчення дисциплін вільного вибору може змінюватися та щорічно визначається наказом ректора (Про затвердження норм часу для планування й обліку навчальної роботи та перелік основних видів методичної, наукової й організаційної роботи науково-педагогічних працівників на 2020/2021 н. р.).

4.4. Навчальний відділ інформує деканати факультетів (інститутів) про обрані дисципліни та спеціалізовані групи для подальшого формування навчального навантаження кафедр, які забезпечують їх викладання, створення розкладу навчальних занять і студентів, які ще не здійснили вибір або здійснили його частково.

4.5. У разі неможливості формування спеціалізованої групи (дисципліна виявилася «малопопулярною» і її обрала недостатня кількість студентів), таким студентам надається змога здійснити повторний вибір у системі «ПС-Журнал успішності-Web» із переліку дисциплін, групи на вивчення яких уже сформовані.

Повторний вибір навчальних дисциплін студенти здійснюють за вказаним вище алгоритмом.

4.6. Обрану дисципліну можуть вивчати студенти з однієї академічної групи або такі спеціалізовані групи можуть бути створені зі студентів різних академічних груп, освітньо-професійних програм.

4.7. Вибір дисциплін із Каталогу студентами другого (**магістерського**) рівня здійснюється на весь період навчання упродовж першого тижня після зарахування (якщо вивчення дисциплін вільного вибору заплановане з першого року навчання) та передбачає визначену для бакалаврату послідовність кроків.

Вхід до системи «ПС-Журнал успішності-Web» студент-магістр здійснює, використовуючи своє прізвище як ім'я користувача та цифру «1» у полі «Пароль». Особистий пароль студент може змінити після першого входу до системи.

4.8. Невчасне обрання (відсутність обрання) студентом вибіркового дисциплін – порушення навчальної дисципліни.

У цьому випадку деканат (навчальний відділ, адміністратор системи «ПС-Журнал успішності-Web») самостійно прикріплює такого студента на вивчення вибіркового дисциплін до однієї зі сформованих спеціалізованих груп.

4.9. Якщо студент із поважної причини не зміг обрати дисципліни вчасно або виявив помилку щодо свого волевиявлення, він звертається до деканату із заявою для запису на вивчення обраних ним дисциплін, надавши документи, які засвідчують поважність причин. Тривалість етапу – один тиждень.

4.10. Персональний склад спеціалізованих груп разом із переліком вибіркового дисциплін затверджують на засіданні науково-методичної ради Університету:

– для першого (бакалаврського) рівня (які будуть вивчати упродовж наступного навчального року) – у **червні** поточного року;

– для студентів, які вступили на базі молодшого спеціаліста та для другого (магістерського) рівня, де вибірково навчальні дисципліни вивчають із першого року навчання, – у **вересні** поточного навчального року.

4.11. Списки спеціалізованих груп для вивчення дисциплін вільного вибору візує декан факультету (інституту) й оприлюднюють на дошках оголошень і передають на кафедри, які забезпечуватимуть викладання обраної навчальної дисципліни.

4.12. Перелік обраних дисциплін вільного вибору включають у робочі навчальні плани та навчальне навантаження відповідних кафедр і відображають у розкладах навчальних занять у рік, упродовж якого вони вивчатимуться.

4.13. Студент в односторонньому порядку не може відмовитися від вивчення обраної ним дисципліни. Самочинна відмова від вивчення курсу призводить до академічної заборгованості, за що студент буде відрахований із Університету.

У виняткових випадках можлива зміна або коригування обраних дисциплін до початку їх вивчення. Не допускається зміна обраних дисциплін після початку навчального семестру, в якому їх викладають.

5. Прикінцеві положення

5.1. У випадку поновлення, переведення студента, допуску до занять після завершення академічної відпустки або зарахування для здобуття освітнього ступеня «бакалавр» на базі «молодшого спеціаліста» можливе перезарахування вибіркового дисциплін за рахунок фактично вивчених дисциплін із циклу вільного вибору в попередньому навчальному закладі.

5.2. Якщо у спеціалізовану групу для вивчення вибіркової дисципліни входять студенти з академічних груп одного факультету (інституту), то розклад на обрану дисципліну формує деканат факультету (інституту). Якщо у такі групи входять студенти з різних факультетів (інститутів) – формування розкладу для обраних дисциплін здійснює навчальний відділ Університету.

Схвалено вченою радою

Волинського національного університету імені Лесі Українки

Протокол № 12 від 29 жовтня 2020 р.

Проректор з навчальної роботи та рекрутації

Юрій Громик

Начальник навчального відділу

Любов Заєць

В. о. начальника юридичного відділу

Сергій Книш

Додаток А*Зразок опису навчальної дисципліни вільного вибору*

Дисципліна	Вибіркова дисципліна 1 «_____»
Рівень ВО	
Назва спеціальності/освітньо-професійної програми	
Форма навчання	
Курс, семестр, протяжність	
Семестровий контроль	
Обсяг годин (усього: з них лекції/практичні)	
Мова викладання	
Кафедра, яка забезпечує викладання	
Автор дисципліни	
Короткий опис	
Вимоги до початку вивчення	
Що буде вивчатися	
Чому це цікаво/треба вивчати	
Чому можна навчитися (результати навчання)	
Як можна користуватися набутими знаннями й уміннями (компетентності)	
Інформаційне забезпечення	
Web-посилання на (опис дисципліни) силабус навчальної дисципліни на вебсайті факультету (інституту)	